

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de brief inzake de **Voorziening AOW-gat** (Kamerstuk **34 300 X, nr. 71**).

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De adjunct -griffier van de commissie,
Van Eck

- Nr. Vraag
- 1 Wordt de leeftijd voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) ook opgehoogd als gevolg van de ophoging van de AOW-leeftijd?
 - 2 Klopt het dat binnen de gemaakte afspraken het diensttijdpensioen, in tegenstelling tot het AOW-deel, wel vanaf het 65e levensjaar volledig tot uitkering komt? Graag een toelichting.
 - 3 Gaan nadere (nieuwe) afspraken ten koste van de budgettaire ruimte die ter beschikking staat voor actief dienende militairen? Meer specifiek, wordt de compensatie voor het AOW-gat, zoals afgesproken binnen de onderhandelingen, bekostigd uit het arbeidsvoorwaardenbudget van Defensie, dat bedoeld is voor de gehele Defensiepopulatie, dus zowel actief als postactief personeel? Zo ja, wat zijn de consequenties van deze oplossing voor actief dienend personeel die gezien hun leeftijd geen aanspraak maken op de regeling? Graag een toelichting.
 - 4 Staat het netto bedrag dat gedupeerden maandelijks krijgen uitgekeerd als tegemoetkoming om hun AOW-gat te dichten gelijk aan 85–90% van hun oorspronkelijke netto AOW-uitkering? Zo nee, wat is het juiste percentage? Hoe groot is dit verschil (gemiddeld) in euro's per maand? Graag met inzichtelijke berekening in beeld brengen.
 - 5 Herkent u de berekening door de beroepsverenigingen dat het AOW-gat dat resteert na de gemaakte afspraken zo'n 400 euro netto zou bedragen? Herkent u dit bedrag? Is dit juist? Zo nee, kunt u het resterende AOW-gat nader specificeren?
 - 6 Waarom wordt de maandelijks tegemoetkoming die gedupeerden ontvangen om hun AOW-gat te compenseren aangemerkt als regulier inkomen waarover AOW-premie moet worden afgedragen, aangezien het hier gaat om een gat in inkomsten die in de oude constructie vrij zouden zijn geweest van AOW-premie? Graag een uitgebreide toelichting.
 - 7 Is er voor deze groep personen geen mogelijkheid om een verlaagd, bijzonder tarief te hanteren? Zo nee, waarom niet?
 - 8 Bestaan er aanwijzingen bij Defensie dat de hele kwestie rondom het AOW-gat van Defensiepersoneel afbreuk heeft gedaan aan de reputatie van Defensie als betrouwbare werkgever? Zo ja, om welke aanwijzingen gaat het? Is er bijvoorbeeld sprake van een sterkere uitstroom van personeel of een verminderde instroom die gerelateerd kan worden aan deze kwestie? Op welke wijze denkt u deze imagoschade te kunnen herstellen?
 - 9 Bent u, in samenspraak met de Minister van Financiën, alsnog bereid om te zoeken naar een oplossing waarbij het volledige AOW-gat – dus inclusief de nu misgelopen AOW-premies – gedicht kan worden, zonder dat dit negatieve consequenties heeft voor actief dienend personeel die gezien hun leeftijd geen aanspraak maken op de regeling? Zo ja, wilt u de Kamer daar dan blijvend over informeren? Zo nee, waarom niet?
 - 10 Behoort het bijzonder tarief, de groene loonbelastingtabel, tot de mogelijkheden voor een compensatieregeling voor het AOW-gat?
 - 11 Kan voor diverse inkomensgroepen (van laag tot hoog) in een tabel worden aangegeven wat de netto-inkomensgevolgen kunnen zijn van het gegeven dat geen fiscale oplossing wordt geboden voor de AOW-gat voorziening, aangezien er belasting en AOW-premie over moet worden afgedragen en een netto-bedrag zal overblijven dat lager is dan de AOW?

- Nr. Vraag
- 12 Hoe rechtvaardigt het kabinet, dat de AOW-gat-voorziening gedeeltelijk wordt gerepareerd vanuit arbeidsvoorwaardelijk geld voor Defensie? Hoe is het te rechtvaardigen dat de gevolgen van de verhoging van de AOW-leeftijd – die bij Defensie duidelijk groter zijn dan in veel andere sectoren – voor een deel ten laste komen van (gewezen) defensiepersoneel en niet geheel bekostigd worden uit de toegenomen rekenen van de Staat als gevolg van de verhoging van de AOW-leeftijd?
- 13 Onderschrijft u artikel 1 van de Grondwet en de Richtlijn 2000/78/EG?
- 14 Heeft u kennisgenomen van de zaak C-546/11 (Dansk Jurist- og økonomiforbund tegen Indenrigs- og Sundhedsministeriet) waarin het Europese Hof van Justitie oordeelt dat artikel 2 en 6 lid 1 van Richtlijn 2000/78/EG zich verzetten tegen nationale regelingen op grond waarvan ambtenaren die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, op die enkele grond niet in aanmerking kunnen komen voor wachtgeld dat is bestemd voor ambtenaren die zijn ontslagen wegens het vervallen van hun functie?
- 15 Heeft u kennisgenomen van de uitspraken van de rechtbanken van de Rechtbank Overijssel d.d. 24 februari 2015 en 26 november 2015 (ECLI:NL:RBOVE:2015:974 en ECLI:NL:RBOVE:2015:5235), Rechtbank Gelderland d.d. 4 november 2014 en 14 april 2014 (ECLI:NL:RBGEL:2015:6535 en ECLI:NL:RBGEL:2015:2495), Rechtbank Zeeland-West-Brabant d.d. 10 september 2015 (FCLI:NL:RBZWB:2015:5066), Rechtbank Den Haag d.d. 14 juli 2015 en 10 juli 2015 (ECLI:NL:RBDHA:2015:5939 en ECLI:NL:RBDHA:2015:5947) en Rechtbank Noord-Holland d.d. 10 april 2015 (ECLI:NL:RBNHO:2015:2878), die allen van oordeel zijn dat door stopzetting van de uitkering op de leeftijd van 65 jaar er een verboden onderscheid op grond van leeftijd wordt gemaakt?
- 16 Erkent u, indachtig de uitspraken van de rechtbanken en de uitspraak van het Europese Hof van Justitie, dat het stopzetten van de UKW-uitkering/BW-uitkering op de leeftijd van 65 jaar nog steeds leeftijd discriminerend is?
- 17 Erkent u dat u los van het overleg met de centrales ook een eigen verantwoordelijkheid heeft waar het gaat om het tegengaan van elke vorm van discriminatie binnen Defensie? Vindt u dat u deze discriminatie in stand houdt, gelet op het wettelijk verbod op leeftijdsdiscriminatie, het akkoord met de centrales en meerdere rechtbanken die gevonnist hebben dat er sprake is van leeftijdsdiscriminatie?
- 18 Is het u bekend dat de «Voorlopige voorziening tegemoetkoming inkomensderving als gevolg van ophoging AOW-leeftijd» door de rechtbanken nog steeds als discriminerend wordt ervaren omdat er nog steeds een inkomsterugval is? Bent u bereid om opnieuw in overleg met de bonden te bezien in hoeverre alsnog deze discriminatie kan worden teniet gedaan? Zo ja, bent u bereid om met een nieuw voorstel richting de bonden te komen om alsnog dat leeftijd discriminerend karakter weg te nemen? Zo nee, waarom niet?
- 19 Kunt u aangeven wanneer de «Voorlopige voorziening tegemoetkoming inkomensderving als gevolg van ophoging AOW-leeftijd» een definitief karakter krijgt?
- 20 Klopt het dat het ABP het pensioenreglement heeft aangepast zodat de pensioengerechtigde leeftijd aansluit op de AOW-leeftijd van de ABP-deelnemer? Geldt dit voor alle deelnemers die werkzaam (geweest) zijn bij het Ministerie van Defensie? Indien nee, kunt u aangeven welke verschillen er zijn?

- Nr. Vraag
- 21 Heeft u kennisgenomen van het besluit van 11 september 2014 (Staatsblad 2014, nr. 345) waarin het Algemeen Rijksambtenarenreglement, het Ambtenarenreglement Staten-Generaal, het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken, het Besluit bovenwettelijke uitkeringen bij werkloosheid voor de sector Rijk en het Rijkswachtgeldbesluit 1959 alle zijn aangepast, in die zin dat de uitkeringsduur op basis van deze regelingen is verlengd tot de dag waarop de betrokkene de pensioengerechtigde leeftijd als bedoeld in de AOW heeft bereikt? Kunt u in dat kader aangeven welke rechtvaardiging is te vinden om de leeftijdsdiscriminatie binnen Defensie te handhaven terwijl de andere sectoren de leeftijdsdiscriminatie hebben opgeheven?
- 22 Wanneer verwacht u dat, indachtig de andere sectoren, artikel 122 BARD is aangepast aan de ophoging van de AOW-leeftijd?
- 23 Hoeveel is er sinds 2006 tot en met 2015 per jaar minder betaald aan UKW-uitkeringen doordat de ontslagleeftijd geleidelijk is opgehoogd naar 60 jaar en de UKW-uitkering op een later tijdstip ingaat? Is dit geld specifiek gealloceerd en in overleg met de centrales voor overheidspersoneel ten behoeve de arbeidsvoorwaarden aangewend?
- 24 Hoeveel heeft Defensie over de periode van 2006 tot en met 2015 per jaar aan uitkeringen aan oud-militairen die gebruik hebben gemaakt van FLO, betaald?
- 25 Hoeveel verwacht Defensie over de periode van 2016 tot en met 2024 per jaar aan uitkeringen aan oud-militairen te moeten begroten?
- 26 Hoeveel heeft Defensie aan «strafheffing» over de UKW-uitkering op basis van de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen en introductie levensloopregeling (VPL) per jaar over de periode van 2005 tot en met 2015 betaald?
- 27 Hoeveel verwacht Defensie aan «strafheffing» over de UKW-uitkering op basis van de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen en introductie levensloopregeling (VPL) per jaar over de periode van 2016 tot en met 2024 te moeten betalen?
- 28 Klopt het dat u in december 2015 o.a. aan de vakbond VBM te kennen heeft gegeven dat u niet akkoord gaat met het voorstel om de verzoeken of bezwaren te laten aanhouden. Wat is daarvan de reden? Bent u ook van mening dat door dit besluit een onevenredige aanslag op de beschikbare juridische capaciteit van diverse overheidsorganen wordt gedaan? Bent u alsnog bereid om op dit standpunt terug te komen?
- 29 Kunt u een overzicht geven van het aantal bezwaarschriften en beroepszaken dat momenteel over het zogenaamde AOW-gat wordt gevoerd?
- 30 Kunt u een overzicht geven van het aantal bezwaarzaken waarbij de rechtbank het bezwaar gegrond heeft verklaard en waarbij de rechtbank de zaak heeft aangehouden? Kunt u aangeven hoeveel zaken reeds aan de Centrale Raad van Beroep zijn voorgelegd?
- 31 Wanneer komt de Centrale Raad met een definitief oordeel?
- 32 Onderschrijft u het standpunt van de voormalig Staatssecretaris zoals verwoord in het overleg met de Kamer op 23 november 2009 (TK 32 123 X, nr. 46, blz. 27) waarin hij aangeeft dat burgerpersoneel van Defensie in ieder geval trendvolger is, omdat dit zoals alle ambtenaren van het Rijk valt onder het generieke beleid. Indien ja, bent u bereid de uitkeringen voor het burgerpersoneel te laten doorlopen tot aan de AOW-leeftijd zoals dat ook geldt voor de overige ambtenaren bij het Rijk? Zo nee, waarom niet?

- Nr. Vraag
- 33 Bent u, indachtig het standpunt over militair personeel zoals verwoord door de voormalig Staatssecretaris in het overleg met de Kamer op 23 november 2009 (TK 32 123 X, nr. 46, blz. 27), ook van mening dat militair personeel dat reeds met functioneel leeftijdsonslag is geen «trendvolger» kan zijn zodat de uitkering voor deze groep pas bij de AOW-leeftijd moet stoppen? Zo nee, waarom niet?
- 34 Wat zijn de kosten van de overeengekomen voorziening AOW-gat?
- 35 Was hier al budget voor gereserveerd en was dit toereikend?
- 36 Kunt u aangeven hoe het mogelijk is dat, ondanks de tegemoetkoming vanuit het Ministerie van Defensie, de gewezen militairen in de periode waarin het AOW-gat voor hen van toepassing is, nog steeds worden geconfronteerd met aanzienlijke negatieve inkomenseffecten en waar deze negatieve netto effecten het gevolg van zijn?
- 37 Kunt u inzicht geven in de omvang van de groep gewezen militairen die geraakt worden door de aanzienlijke negatieve inkomenseffecten, waar zij ondanks de tegemoetkoming vanuit het Ministerie van Defensie in de periode waarin het AOW-gat voor hen van toepassing is, nog steeds mee worden geconfronteerd?
- 38 Kunt u, naar rang of categorie, inzicht geven in de omvang van de inkomensderving, gemeten over de hele periode waarin voor de gewezen militair het AOW gat aan de orde is, ondanks de tegemoetkoming vanuit het Ministerie van Defensie?
- 39 Kunt u, naar rang of categorie, inzicht geven wat op maandbasis het netto negatieve inkomenseffect is, als dit wordt afgezet tegen het inkomen dat de gewezen militair ontving in zijn UKW periode en hoe is dit inkomenseffect te verklaren?
- 40 Kunt u inzicht geven – aan de hand van een aantal «maatmensen» – wat op maandbasis het inkomenseffect is, als het inkomen na pensionering van de gewezen Defensiemedewerker (ouderdomspensioen en AOW) wordt afgezet tegen het inkomen in de periode tussen 65 jaar en het bereiken van de AOW leeftijd (ouderdomspensioen en AOW-compensatie) en kunt u dit inkomenseffect verklaren?
- 41 Hoeveel (oud) defensiemedewerkers worden geconfronteerd met de nadelige gevolgen van het AOW-gat?
- 42 Op welke wijze geeft het kabinet invulling aan de bijzondere positie van de militair bij de slechts gedeeltelijke reparatie van het AOW-gat?
- 43 Ziet u de reparatie van het AOW-gat als een verantwoordelijkheid van het kabinet als geheel? Zo nee, waarom niet?
- 44 Worden defensiemedewerkers met een onvolledige AOW-opbouw geconfronteerd of heeft de verhoging van de AOW-leeftijd door de getroffen voorziening hier geen invloed op?
- 45 Kunt u aangeven wanneer het huidige stelsel van dienstenderegelingen zal worden vervangen door deze nieuwe regeling, constaterende dat door de aangekondigde nieuwe dienstenderegeling door Defensie het tijdstip van ouderdomspensioen en AOW weer met elkaar in de pas lopen, aangezien er dan geen AOW-gat meer is. Zijn er bij de introductie van deze nieuwe regeling nog steeds militairen die geconfronteerd worden met een AOW gat?

- Nr. Vraag
- 46 Is er destijds bij de besluitvorming tot het ophogen van de AOW-leeftijd naar 67 rekening gehouden met de uitwerking van deze regeling op het inkomen, aangezien naar verluid niet alleen gewezen militairen worden geraakt door de inkomensgevolgen van de ophoging van de AOW-leeftijd, maar een ieder bij wie de pensioenleeftijd niet in de pas loopt met de AOW-leeftijd en een inkomensverlies als gevolg van het dan vigerende fiscale regime ervaart, zoals u in uw Kamerbrief van 14 december 2015 met onderwerp Voorziening AOW-gat heeft aangegeven?
- 47 Worden de negatieve inkomenseffecten, zoals bij de groep gewezen militairen, als gevolg van de toepassing van fiscale wet- en regelgeving inmiddels onderkend, aangezien naar verluid niet alleen gewezen militairen worden geraakt door de inkomensgevolgen van de ophoging van de AOW-leeftijd, maar een ieder bij wie de pensioenleeftijd niet in de pas loopt met de AOW-leeftijd en een inkomensverlies als gevolg van het dan vigerende fiscale regime ervaart, zoals u in uw Kamerbrief van 14 december 2015 met onderwerp Voorziening AOW-gat heeft aangegeven?
- 48 Is het kabinet bereid te zoeken naar een (fiscale) overgangsregeling die het effect van de inkomensgevolgen voor ieder bij wie de pensioenleeftijd niet in de pas loopt met de AOW-leeftijd te niet doet?
- 49 Hoe wordt de – door u met Centrales voor Overheidspersoneel overeengekomen – voorlopige voorziening ter compensatie van het AOW gat bij gewezen militair personeel gefinancierd?
- 50 Wat zijn – in de tijd gezien – de consequenties van deze financiering voor aanvankelijke plannen en raakt dit de begroting in algemene zin of ziet de financiering toe op de beschikbare arbeidsvoorwaardelijke ruimte? Werkt deze maatregel door in de ruimte benodigd voor de aanpassing van de arbeidsvoorwaarden voor actief dienend personeel?
- 51 Heeft de gekozen compensatie gevolgen voor de pensioenuitkering na AOW-gerechtigde leeftijd?
- 52 Klopt het dat niet alleen AOW-premies moeten worden betaald, maar ook Zwv-premies waardoor er netto nog minder overblijft?
- 53 Kunt u bij benadering aangeven hoe groot de inkomensderving als gevolg van het AOW-gat gemiddeld per persoon bedraagt?
- 54 Kunt u aangeven waarom het niet mogelijk is om een uitzondering te maken in de toepassing van de fiscale regels?
- 55 Waarom repareert u het AOW-gat slechts gedeeltelijk, na eerder ook het WUL-drama slechts gedeeltelijk gecompenseerd te hebben?
- 56 Is de slechts gedeeltelijke compensatie van de WUL net als nu bij het AOW-gat ook uit de arbeidsvoorwaardengeld voor het personeel gefinancierd? Zo ja, waarom?
- 57 Welke gevolgen heeft de slechts gedeeltelijke compensatie van het AOW-gat, na eerder het WUL-drama, voor de loonontwikkeling van het defensiepersoneel in vergelijking met de rest van de rijksoverheid? Klopt het dat de achterstand in loonontwikkeling hierdoor verder is toegenomen? Zo ja, hoeveel?
- 58 Klopt het dat elders binnen de overheid in ambtenarenreglementen de ontslagleeftijden voor ambtenaren zijn aangepast van 65 jaar naar de AOW-leeftijd, waarbij de aanpassing dan ook geldt voor de einddatum van de ontslaguitkeringen, en dat Defensie weigert het reglement voor burgerambtenaren aan te passen? Zo ja, waarom?
- 59 Klopt het dat er overeenstemming is tussen u en de vakbonden over een oplossing voor het AOW-gat?

Nr. Vraag

60 U schrijft dat er volgens de Minister van Financiën geen mogelijkheid bestaat om een uitzondering te maken in de toepassing van fiscale regels in dit specifieke geval. Kunt u toelichten waarom een dergelijke uitzondering niet gemaakt kan worden? Welke argumentatie ligt aan die conclusie ten grondslag? Is een dergelijke uitzondering daadwerkelijk onmogelijk te maken, of betreft het hier een bewuste keuze om die uitzondering niet te maken? Indien het een keuze betreft, op welke argumenten rust die keuze dan?